

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Τμήμα Μουσικών Σπουδών

ΛΟΓΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Αραβικός Κόσμος:
Προσωπικότητες

Διδάσκων: Κυριάκος Καλαϊτζίδης

Τα ιερά «τέρατα»

Fairuz

Umm Kulthum

Umm Kulthum

(Ουμ Κουλθούμ ή Κουλσούμ)

Η τραγουδίστρια – φαινόμενο

Γεννήθηκε με το όνομα Φατιμά Ιμπραήμ αλ Σάϊντ αλ Μπιλταγί το 1896 στο χωριό Tamay e-Zahayra και πέθανε στις 3 Φεβρουαρίου 1975.

Ο πατέρας της ήταν Σεΐχης και συνήθιζε να εκτελεί θρησκευτικά τραγούδια και ύμνους στο τέμενος.

Σε ηλικία πέντε ετών μπορούσε να απαγγέλει εδάφια από το Κοράνιο και σταδιακά να συμμετέχει μαζί με τον πατέρα της ως τραγουδίστρια σε θρησκευτικές γιορτές και κοινωνικές εκδηλώσεις σε χωριά της περιοχής.

Από το 1918, κατόπιν πρόσκλησης του Zakariyya Ahmad, συμμετέχει σε δημόσιες συναυλίες στο Κάιρο όπου και μετακομίζει οριστικά το 1923.

Συνεργάζεται με κορυφαίους

ποιητές (Ahmad Rami, Mahmud Bayram el-Tunsi, Ahmad Shawqi)

και συνθέτες (Mohamed El Qasabgi, Riad El-Sonbati, Zakariya Ahmad, Mohammed Abdel Wahab) της Αιγύπτου.

Η Umm Kulthum με τους (από τα αριστερά προς δεξιά):
Riad El-Sonbati, Mohamed El Qasabgi, Farid al-Atrash, Zakariya Ahmad

Από το 1937 οι συναυλίες αυτές αναμεταδίδονται από τον ραδιοφωνικό σταθμό του Καΐρου σε όλο τον Αραβικό Κόσμο.

Παράλληλα ξεκινούν οι περιοδείες σε όλες τις σημαντικές πρωτεύουσες του κόσμου.

Η πολιτική διάσταση του έργου της: η σχέση με τον βασιλιά Farouk I της Αιγύπτου και τον Gamal Abdel Nasser.

Στην κηδεία της συμμετέχουν 3,000,000 – 4,000,000 άτομα.

Fairuz

Γεννήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 1934 στο χωριό Jabal Alarz.

Το πραγματικό της όνομα είναι Νουχάντ Χαντάντ.

Ως μαθήτρια, στη Βηρυτό πλέον, θα ενταχθεί στην σχολική χορωδία ενώ αργότερα θα πάρει μέρος σε ραδιοφωνικά προγράμματα.

Παίρνει μέρος σε μια οντισιόν ενός σταθμού τραγουδώντας το "Mawal" και το "Ya Zahraten Fi Khialay" εντυπωσιάζοντας τους παρισταμένους.

Ο Halim Elrum, αντιλαμβανόμενος τις εξαιρετικές φωνητικές της ικανότητες, της προσφέρει τραγούδια και της δίνει το καλλιτεχνικό όνομα **Fairuz**.

Ο Halim Elrumi αποφασίζει να γνωρίσει τη Φεϊρούζ σε δυο πολυτάλαντα αδέρφια, τον Assi και τον Mansour Rahbany.

Η επαγγελματική σχέση της Fairuz και του Assi εξελίσσεται σε γάμο (1954).

Από τα τέσσερα παιδιά τους, την οικογενειακή παράδοση συνεχίζει ο πρωτότοκος Ziad.

Ο Halim Elrumi, αντιλαμβανόμενος τις εξαιρετικές φωνητικές της ικανότητες, της προσφέρει τραγούδια και της δίνει το καλλιτεχνικό όνομα **Fairuz**.

Ο Halim Elrumi αποφασίζει να γνωρίσει τη Φεϊρούζ σε δυο πολυτάλαντα αδέρφια, τον Assi και τον Mansour Rahbany.

Η επαγγελματική σχέση της Fairuz και του Assi εξελίσσεται σε γάμο (1954).

Από τα τέσσερα παιδιά τους, την οικογενειακή παράδοση συνεχίζει ο πρωτότοκος Ziad.

Πρώτη μεγάλη συναυλία της στο φεστιβάλ του Baalbeck στα 1957.

Διεθνής καθιέρωση με την μεγάλη περιοδεία στην Αμερική στα 1971.

Στη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου (1975-1990) δεν τραγούδησε ποτέ στον Λίβανο, αν και περέμεινε στη χώρα.

Συνέχισε ωστόσο τις πολύ επιτυχημένες δισκογραφικές παραγωγές και συναυλίες σε όλο τον κόσμο.

- Αμέτρητες συναυλίες σε όλο τον κόσμο.
- Δεκάδες ταινίες.
- Πάνω από 150.000.000 αντίτυπα δίσκων.

Ξεχωρίζει η ιστορική συναυλία συμφιλίωσης που πραγματοποιήθηκε στην «Πλατεία Μαρτυρίων» της Βηρυτού τον Σεπτέμβριο του 1994.

Munir Bashir

1930 - 28 Σεπτεμβρίου 1997

Ιρακινός μουσικός Ασσυριακής καταγωγής.

Από τους πιο διάσημους μουσικούς στη Μέση Ανατολή κατά τον 20ό αιώνα και από τους πρώτους που έγιναν γνωστοί στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ.

Ο Munir Bashir γεννήθηκε στη Μοσούλη (Ιράκ) από Χριστιανο-Ασσυρίους γονείς.

Τα πρώτα μαθήματα στο ούτι από τον μουσικό και ποιητή πατέρα του, μαζί με τον αδελφό του Jamil.

Μεγαλώνει στην πολυπολιτισμική παράδοση του Ιράκ: βυζαντινή, κουρδική, ασσυριακή, τουρκική, περσική με τον απόηχο της μεγάλης θεωρητικής παράδοσης των Αββασιδών.

Σε ηλικία έξι ετών εγγράφεται στο Ωδείο της Βαγδάτης, που ιδρύθηκε το 1934 από τον διακεκριμένο Τούρκο μουσικολόγο Şerif Muhittin Targan (ή Haydar, 1892-1967).

Το 1951 διδάσκει στην Ακαδημία των Τεχνών της Βαγδάτης και παράλληλα κάνει εκπομπές στην Ιρακινή Ραδιοφωνία.

Δεκαετία του 1950: αστάθεια στη χώρα (πτώση της Χασεμιτικής μοναρχίας, στρατιωτικά πραξικοπήματα), φυγή στο εξωτερικό.

1953: Συνεργασία με Fairuz και πρώτη σόλο ούτι συναυλία (στην Κωνσταντινούπολη).

Iraq
'ud classique arabe
par
Munir Bashir

Από το 1957 περιοδεύεις στην Ευρώπη και σε άλλες αραβικές χώρες.

Αρχές της δεκαετίας του 1960: εγκατάσταση στη Βουδαπέστη.

Σπουδές στο Ωδείο Franz Liszt υπό την επίβλεψη του Zoltán Kodály.

Διδακτορικό στη μουσικολογία (1965).

Ocora, OCR 63, Παρίσι 1971

Ανάδειξη του ουτιού σε σολιστικό όργανο: συναυλίες και ηχογραφήσεις μόνο με σόλο ούτι.

Καθοριστική επίδραση τόσο στην τεχνική, όσο και στην θέση του οργάνου στο μουσικό γίγνεσθαι.

Πολλές τιμητικές διακρίσεις, Πρόεδρος του Διεθνούς Μουσικού Συμβουλίου της UNESCO και Γεν. Γραμματέας της Αραβικής Ακαδημίας Μουσικής.

Ταqtūqa

(πληθυντικός taqātīq)

Είδος «ελαφράς» φωνητικής αραβικής μουσικής με κουπλέ και ρεφραίν, αλλά εκτενέστερη μορφή από τα συνηθισμένα τραγούδια.

Συνδέεται με φημισμένες τραγουδίστριες του 20^{ου} αι. και ιδίως την Ουμ Καλσούμ.

Συνθέτες: Zakariyya Ahmad, Daoud Husni, Riad El Sunbati κ.ά.

Κατέστη δημοφιλές χάρη στο γραμμόφωνο, τον κινηματογράφο, τα καφέ του Καΐρου και τις περίφημες συναυλίες της Ουμ Καλσούμ.

Μουσικά παραδείγματα

Ουμ Καλσούμ

Κηδεία: <https://www.youtube.com/watch?v=JA2lZ8YRY8c>

<https://www.youtube.com/watch?v=b1cVqN9ZoCo>

Ala balad el mahmoud: <https://www.youtube.com/watch?v=nzW05lhEPKs>

Εθνικός ύμνος μεταξύ 1960 και 1979 <https://www.youtube.com/watch?v=jSSy6Xl2VGA>

Φαϊρούζ

Αποσπάσματα από ντοκυμαντέρ: <https://www.youtube.com/watch?v=rVfu9s9i8oY&bpctr=1558295419>

Θεατρικό; <https://www.youtube.com/watch?v=3RdDJETMcFk>

https://www.youtube.com/watch?v=k5V_mU1McTc

Live θεατρικό: <https://www.youtube.com/watch?v=ETemfwULOFs>

Από ταινία: <https://www.youtube.com/watch?v=iIYV7CyYdxU>

Μp3 από Beiteddine

Ψαλτικά: <https://www.youtube.com/watch?v=9-CuaC2bSPc>

Πολύ παληό βίντεο με ψαλτικά: <https://www.youtube.com/watch?v=qSThyqD3rZ8>

Munir Bashir

Το πουλί που πετάει: <https://www.youtube.com/watch?v=SQmqoAu4IPQ>

Ocora: https://www.youtube.com/watch?v=7_uYBX7OmYo&list=PLfjuB2eAQz6upMbw927FyqivKf3DWHdj_

Ο δάσκαλός του: <https://www.youtube.com/watch?v=8TklzsR-8Es>

Ο αδελφός του Jamil: <https://www.youtube.com/watch?v=K1f8fNnVB5M>

Flamenco roots: <https://www.youtube.com/watch?v=s9xzDSgAn-U>